

НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ:

ПРАКТИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН

I. Цикл загальної підготовки.

1.2. Дисципліни науково-практичної підготовки

1.2.1. Нормативні дисципліни

ВИКЛАДАЧ:

Ігор Михайлович Бушай, доктор психологічних наук, професор

e-mail: igor.bushaj@ukma.edu.ua

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ: 3 кредити ECTS

Заняття в аудиторії: 20 год

Самостійна робота слухачів курсу: 70 год.

Форма підсумкового оцінювання: залік.

АНОТАЦІЯ

Курс спрямований на формування навичок студентоцентрованого викладання й здатності моделювати навчальні події та форми аудиторної роботи у відповідності до визначених навчальних результатів.

Аспіранти розвинути навички викладання психологічних дисциплін (в рамках навчального плану підготовки студентів бакалаврської та магістерської програм НаУКМА за спеціальністю «Психологія», вміння моделювати навчальні події і взаємодіяти зі студентами в аудиторії під час проведення занять, апробують поєднання аудиторного і дистанційного навчання, уміння застосовувати форми оцінювання результатів навчання, а також здатність налагоджувати комунікацію і вирішувати проблемні ситуації під час проведення занять, діяти толерантно і демонструвати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.

Ознайомлення з особливостями проведення занять за фаховим спрямуванням дасть можливість сформувати власну викладацьку стратегію і поглибити знання щодо організації навчання за фахом.

Колегіальне оцінювання і само-оцінювання результатів навчання сприятиме розумінню напрямків подальшого розвитку власних викладацьких компетентностей.

МЕТА І ЗАВДАННЯ

Метою курсу є розвиток навички моделювати і реалізовувати навчальний процес відповідно до визначених навчальних результатів.

Завданнями курсу є формування та виконання індивідуальних планів проведення занять, що відповідають робочій програмі та силабусу навчальної дисципліни і включають форми навчання і оцінювання, координацію самостійної роботи студентів, елементи дистанційного навчання і комунікації зі студентами.

За результатами практики проведення занять, аспіранти мають підготувати звіт, який включає самооцінювання.

Колегіальне оцінювання результатів практики сприятиме умінню презентувати результати роботи.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Результати навчання	Методи викладання і навчання	Форми оцінювання
<p>Володіти алгоритмами проведення аудиторних занять різного типу.</p> <p>Демонструвати вміння оцінювати результати навчання за визначеними критеріями та зразками виконання.</p> <p>Моделювати навчальні події і форми аудиторної роботи у відповідності до очікуваних навчальних результатів.</p> <p>Демонструвати здатність розроблювати навчальні події, які залучають до активного діалогічного навчання.</p>	<p>Підготовка плану проведення занять і навчальних матеріалів</p> <p>Формування звітності про оцінювання</p>	<p>Індивідуальний план проведення занять</p> <p>Підсумковий звіт про проведення практики</p>
<p>Координувати самостійну роботу слухачів курсу; вести ефективну комунікацію із учасниками курсу.</p> <p>Демонструвати і обстоювати принципи академічної доброчесності і високої академічної культури.</p>	<p>Практика проведення занять (не менше 7 аудиторних занять по 2 год. з навчальних дисциплін за фаховим спрямуванням)</p>	<p>Індивідуальний план проведення занять</p> <p>Підсумковий звіт про проведення практики</p>
<p>Уміння формулювати професійне педагогічне самовизначення і розвивати власну педагогічну культуру.</p>	<p>Колегіальне обговорення і оцінювання результатів практики</p>	<p>Заповнена форма самооцінювання</p>

ЗМІСТ КУРСУ

Вступне слово

Під час проходження практики ви зможете застосувати всі ті теоретичні знання, які здобули в курсі «Викладання в системі вищої освіти». Особливо важливою є ваша власна рефлексія і оцінка кожного проведеного заняття, що дозволить вам навчитися краще планувати навчання студентів і створювати в аудиторії творчу і активну атмосферу.

За підсумками проведення занять вам треба буде підготувати звіт про проведені заняття і презентувати його для колег. Заохочуємо вас відвідувати заняття один одного, щоб підказати якнайкращий спосіб проведення занять і обміну досвідом. Презентація звіту відбуватиметься на спеціальному звітному семінарі. Оцінка за участь в обговоренні звітів колег на звітному семінарі є складовою навчального рейтингу за практику в цілому.

Тематичний план

№ з/п	Теми занять	Кількість годин
Вступне настановче лекційне заняття	Проблемні моменти комунікації зі студентами. Методи оптимізації перевірки індивідуальних завдань. Належне оформлення навчально-методичних матеріалів і форм звітності. Практичне застосування студентоцентрованого підходу. Особливості проведення лекційних і групових занять. Визначення навчальних дисциплін, в рамках яких аспіранти проходять практику.	2 год.
Практичне 1-7.	Самостійне проведення аудиторних занять зі студентами за розробленим планом.	14 год.
Звітний семінар	Результати педагогічної практики. Презентація звіту про проведення практики. Обговорення ефективних і неефективних форм проведення занять та методів оцінювання.	4 год.

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Форми оцінювання	Кількість	Максимум балів за 1	Разом
Індивідуальний план проведення занять	1	40	40
Звіт про проведення практики	1	20	20
Звітний семінар (презентація звіту на заліку)	1	30	30
Звітний семінар (участь в обговоренні звітів колег)	1	10	10
Разом			100

ВИМОГИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання успішності за кожним із запланованих видів робіт здійснюється у відповідності до таких критеріїв:

Види робіт	Кількість балів за один вид робіт	Критерії оцінювання
Індивідуальний план проведення занять	40	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє належний рівень знань і розуміння, аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість. Роботу оформлено відповідно до вимог.
	20-39	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє достатню обізнаність із темою, виклад має логічний і послідовний характер, однак у тексті наявні певні фактографічні неточності чи мовно-стилістичні недоліки. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	1-19	Роботу виконано і подано вчасно. Автор демонструє достатню обізнаність з матеріалом, однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Текст вирізняється значними мовно-стилістичними недоліками.
	0	Завдання не виконане у визначений викладачем термін.
Звіт про проведення практики	20	Роботу виконано і подано вчасно; автор демонструє аналітичні здібності, здатність до самостійного, системного, логічного і послідовного мислення, мовно-стилістичну досконалість. Роботу оформлено відповідно до вимог.
	10-19	Роботу виконано і подано вчасно; виклад має логічний і послідовний характер, однак у тексті наявні певні неточності чи мовно-стилістичні недоліки. Окремим частинам викладу бракує аналітичного характеру.
	1-10	Роботу виконано і подано вчасно. Однак роботі суттєво бракує систематичного аналізу й логічного та послідовного викладу. Текст вирізняється значними мовно-стилістичними недоліками.
	0	Роботу не виконано у визначений викладачем термін.

Участь у підсумковому семінарі	10	Аспірант задає змістовні запитання, висловлює аргументовані зауваження, бере участь у дискусії.
	1-9	Аспірант бере участь у дискусії, висловлює окремі зауваження.
	0	Аспірант не бере участь в обговоренні звітів колег.
Презентація звіту на заліку	30	Доповідь підготовлена і виголошена вчасно. Доповідь структурована, логічна, послідовна; містить елементи проблемного підходу. Доповідач демонструє володіння матеріалом і здатність відповісти на запитання аудиторії.
	15-29	Доповідь підготовлена і виголошена вчасно, але без дотримання тих чи тих вимог, викладених вище.
	1-14	Доповідь містить прогалини та помилкові твердження. Доповідач не демонструє належної підготовки та/або не готовий відповідати на змістовні запитання.
	0	Доповідь не підготовлена у визначений викладачем термін.
Форма самооцінювання	Так\ Ні	Заповнена надана форма. Додається до звіту.

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в національну 4-бальну шкалу та шкалу ECTS

За шкалою університету	За національною шкалою		За шкалою ECTS
	Екзамен	Залік	
91 – 100	Відмінно	Зараховано	A (відмінно)
81 – 90	Добре		B (дуже добре)
71 – 80			C (добре)
66 – 70	Задовільно		D (задовільно)
60 – 65			E (достатньо)
30 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX (незадовільно – з можливістю повторного складання)
1 – 29			F (неприйнятно – з обов’язковим повторним курсом)

Мінімальний пороговий рівень оцінки за роботу в семестрі (допуск до заліку) складає 30 балів. **У разі отримання оцінки «неприйнятно»** (нижче 29 балів) аспірант зобов'язаний повторно вивчити дисципліну. У разі отримання оцінки «незадовільно» аспірант має право на перескладання до початку наступного навчального періоду. При цьому максимальна підсумкова оцінка після перескладання може бути лише «достатньо».

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Положення про Академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА» (затверджене наказом № 112 від 07.03.2018 року):

<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Рекомендовані посібники

1. Бойц Р. Поради викладачам-початківцям. Практичний посібник. - К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні». – 2005. – 448 с.
2. Павловський К. Трансформації вищої освіти в ХХІ столітті. Польський погляд. – К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні». – 2005. – 230 с.
3. Прищак, М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій / М. Д. Прищак, О. Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 150 с.
4. Психологія та методика викладання фахових навчальних дисциплін у вищій школі : Комплекс навчально-методичного забезпечення для підготовки магістрів усіх спеціальностей / Укл.: О.В. Винославська, – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. – 73 с.
5. Методика викладання психології у вищій школі: курс лекцій для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр» / укладачі Щербан Т.Д., Алмаші С.І. – Мукачево : МДУ, 2017. - 53с.
6. Гронлунд Н.Е. Оцінювання студентської успішності. Практичний посібник. - К.: Навчально-методичний центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні». – 2005. – 312 с.
7. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання. – К. - 2007. - 144 с.
8. Kasachkoff, Tziporah. Teaching Philosophy : Theoretical Reflections and Practical Suggestions. – Lanham, Md.: Rowman & Littlefield Publishers, 2004. – 281 p.
9. Nilson L. B. Teaching at its best. A research-based resource for college instructors. 3rd ed.– Jossey Bess, San-Francisco, 2014.

Додаткова

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник / Дичківська І. М. – [3-е вид., доповн.]. – К.: Академвидав, 2015. – 304 с.
2. Дроздова І. П. Методика викладання, педагогіка та психологія вищої освіти / Дроздова І. П. – Харків : ХНАМГ, 2008. – 142 с.
3. Д'яченко Н. О. Педагогічні задачі в професійній підготовці майбутніх викладачів : навч. посібник / Д'яченко Н. О. – К. : Видавництво Ліра-К, 2015. – 84 с.

4. Подоляк Л.Г. Психологія вищої школи : підручник / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. – [5-е вид., стер.]. – К. : Каравела, 2017. – 360 с.
5. Подоляк Л. Г. Психологія вищої школи: практикум : навч. посіб. / Л. Г. Подоляк, В. І. Юрченко. – К. : Каравела, 2008. – 336 с.

Рекомендовані електронні ресурси

Закон України «Про вищу освіту». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://osvita.ua/legislation/law/2235/>

Методичні рекомендації до складання навчальних програм дисциплін та робочих навчальних програм кредитних модулів (2014 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Metod_RNProgram_KM.doc

Постанова КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248149695>

Interactive Learning:

<http://www.edutopia.org/blog/scaffolding-lessons-six-strategies-rebecca-alber>

<http://epltt.coe.uga.edu/index.php?title=Scaffolding>

<http://olc.spsd.sk.ca/DE/PD/instr/strats/scaffolding/index.html>

Open Education Europa. The Gateway to European innovative learning:

<http://www.openeducationeuropa.eu/>

Додаток 1

Форма для самооцінювання (для кожного заняття)

	Так\Ні Прокоментуйте: що вдалося, а що можна покращити
1) <u>Структура</u> дисципліни була ясна для студентів.	
2) <u>Надані матеріали та ресурси</u> були прийнятні за обсягом і добре сприйняті студентами	
3) <u>Взаємодія в аудиторії</u> була успішна і заплановані цілі досягнуті	
4) <u>Навчальні завдання</u> добре виконувалися студентами	
5) <u>Обрані методи оцінювання</u> дали можливість оцінити досягнення студентів	
6) <u>Тривалість</u> виконання завдань була запланована точно і студенти встигли все виконати	

В цілому найбільше мені вдалося:

В цілому я хочу змінити\покращити

Додаток 2

Форма індивідуального плану заняття

Навчальна дисципліна, модуль освітньої програми) (3 ЄКТС)
Викладач
Мета курсу (загальна)

Результати навчання (співвіднесені з цим заняттям)
Наскрізні результати навчання (якщо визначені)
Цілі і плановані результати аудиторного заняття
Самостійна підготовка студентів
Загальний опис перебігу заняття (50 слів)
Наступні завдання

Сценарій заняття

Час	Студенти	Викладач

*Програма дисципліни затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки
(протокол №9 від 12.09.2019 р.)*